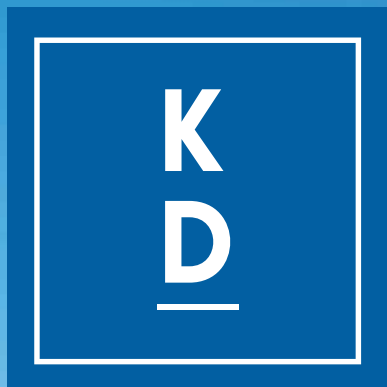

SKELLEFTEÅ

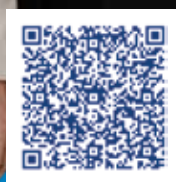
En röst för

MER

SUNT

FÖRNUFT

I POLITIKEN

Rikta mobilkameran
mot QR-koden

VALPROGRAM, KD SKELLEFTEÅ

I denna skrift presenterar vi vilka områden KD prioriterar och vilka politiska åtgärder vi vill verka för i kommunen. Inledningsvis ger vi en kort bakgrund till kristdemokraternas utgångspunkter för det politiska arbetet.

KRISTDEMOKRATERNAS GRUNDLÄGGANDE VÄRDERINGAR

Kristdemokrati står för demokrati byggd på humanistisk kristen människosyn och värdegrund. Alla människor har samma absoluta okränkbara värde oavsett kön, ålder, etnicitet, etc. Vi motarbetar alla former av totalitarism och är en del av den stora internationella kristdemokratin, en av världens största politiska rörelser. Några av våra grundprinciper är:

Personalism

Den personalistiska människosynen ser människor synliggjorda i mötet med andra som ett alternativ till kollektivism och individualism. Vi är unika personer som fungerar bäst i gemenskap med andra. Familjegemenskapen är viktig för det goda samhället bl.a. som överförare av värden och normer.

Solidaritet

Alla räknas och omfattas av samhällsgemenskapen. Strävan efter social rättvisa, ambitionen att utjämna strukturella orättvisor samt skapa en rättvis fördelning av samhällets goda ska omfatta alla.

Subsidaritet

Uppgifter ska lösas nära de människor som berörs av dem, på en ändamålsenlig nivå. Det offentliga skall ha en stödjande funktion gentemot enskilda personer och gemenskaper.

Ofullkomlighet

Enligt det kristdemokratiska synsättet är människan till sin natur ofullkomlig. Detta resulterar i en realistisk syn på demokratin. Ingen sitter inne med den kompletta sanningen. Vi har en egen fri vilja och kan oftast välja att göra det rätta eller inte.

Som politiker har vi att hantera kommunens medel för det gemensamma bästa, nu och för kommande generationer. Det skall göras på ett så klokt och effektivt sätt som möjligt. Vi står till svars för våra handlingar och att förvalta gemensamma medel får inte vara en passiv handling. I Skellefteå innebär denna grundsyn bl.a. de konkreta synpunkter som presenteras på följande sidor. Välkommen att ta del av KDs program.

Per Boström

Gruppledare KD Skellefteå

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KDSKELLEFTEÅ
HEMSIDA

1. Framsida
2. Kristdemokraternas grundläggande värderingar
3. Innehållsförteckning
4. Fria och trygga familjer
5. Barnomsorg och förskola
6. Grundskola
7. Gymnasieskola
8. Sociala insatser
9. Ett tillgängligt samhälle
10. Äldreomsorg
11. Äldreomsorg, punkter
12. Äldreomsorg fortsättning
13. Trygghet och säkerhet
14. Integration och samhällsgemenskap
15. Kultur och fritid
16. Så bygger vi en attraktiv kommun
17. Hela Skellefteå genom hela livet
18. Hela Skellefteå skall fungera - Landsbygdsutveckling
19. Miljö och klimat
20. Kommunens ekonomi
21. Ekonomi fortsättning
22. Jobb och näringsliv
23. Fortsättning..
24. Baksida

*“Mer sunt förnuft
och kloka beslut.
För att skapa
en bättre vardag,
på riktigt!”*

Andreas Boman, ekonomichef

Frida Löfroth, speciallärare

Per Boström, företagare

Emma Mattsson, administratör

#3

#4

#1

#2

FRIA OCH TRYGGA FAMILJER

Det är i mötet med andra människor vi formas som personer. Trygga familjer och andra nära gemenskaper är därför en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Ingen familj är dock den andra lik. Vår utgångspunkt är därför att familjen och andra nära gemenskaper själva så långt som möjligt ska ha makten att utforma den egna vardagen.

Men det finns också tillfällen då familjen inte är den trygga plats den borde vara. Då måste det offentliga finnas där, inte minst för barnens skull. Vi ser också hur vardagen för många familjer är svår att få att gå ihop. Upplevelse av stress, tidsbrist och otillräcklighet är något som många känner igen. Där har politiken en uppgift att skapa förutsättningar för att människor ska kunna utforma sin vardag så att stress, tidsbrist och upplevelser av otillräcklighet motverkas.

Ett väl fungerande förebyggande arbete hjälper unga i ett tidigt skede. Det minskar trycket och avlastar socialtjänsten. Så att det finns resurser och möjlighet att agera i de fall de verkligen behövs.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Fler förskolor och familjecentraler.**
Antalet öppna förskolor och familjecentraler ska öka.
- **Förstärkt samarbete**
Förstärkt samarbete Kommunen ska jobba för att vidareutveckla ett helhetsgrepp tillsammans med skola, socialtjänst, polis, föräldrar och andra berörda aktörer för att snabbt fånga upp barn och unga som riskerar att hamna i utanförskap, missbruk, kriminalitet och annan utsatthet.
- **Bättre familjestöd.**
Varje familj ska ha möjlighet till stöd från en familjecentral. Fler familjecentraler bör upprättas på orter utanför stadskärnan. Avskaffa avgiften för familjerådgivning.
- **Barnkonventionens tillämpning.**
Förtroendevalda och personal ska utbildas i hur Barnkonventionen ska beaktas och tillämpas.
- **Flexibel föräldraförsäkring.**
Föräldraförsäkringen ska vara flexibel – vi säger nej till kvotering. Fritt uttag av föräldradagar i tre år bör införas.

BARNOMSORG OCH FÖRSKOLA

Förskolan ska vara flexibel till sin karaktär och möta det enskilda barnets behov. Föräldrarna ska också ha valfrihet, för oss betyder det att det ska vara möjligt att välja olika former av förskola.

Barnomsorg och förskola ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran och utveckling. Förskolan har också ett pedagogiskt uppdrag där barnen förbereds inför ett livslångt lärande.

Under en lång tid har barngrupperna inom förskolan ökat.

Detta är olyckligt inte minst för de yngsta barnen som har svårare att anknyta till många olika personer.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Minskade barngrupper i förskolan.**
Högst tolv barn i en småbarnsgrupp 1-3år.
Och högst femton barn i grupperna 4-5år.
- **Mötesplatser för barn och äldre..**
Mötesplatser för barn och äldre. Vi vill att förskolor och äldreboenden ska kunna mötas och skapa givande utbyten med varandra. Ex genom samlokalisering.
- **Mindre barngrupper ska prioriteras.**
Före utökad vistelsetid för 15-timmarsbarn.
- **Utökad tid för nyanlända barn i förskolan.**
När barnen börjar förskoleklass ska de ha god tillgång till svenska språket.
- **Mer barnomsorg under obekväm arbetstid/årstidsberoende.**
Behovet av OB-förskola bör utredas skyndsamt, även på orter utanför centrala staden.
- **Ökad samverkan.**
Strukturer för samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri ska utvecklas för att barn i behov av stöd ska kunna fångas upp i tid.
- **Rättvisa villkor för enskilda förskolor.**
Kommunalt drivna och enskilda förskolor ska ges samma förutsättningar.

GRUNDSKOLA

Skolan ska dels stimulera elevernas kunskapsutveckling samt kritiska tänkande och dels, tillsammans med föräldrarna, fostra eleverna till ansvarsfulla samhällsmedborgare. Kristdemokraternas vision är en skola där ingen hålls tillbaka och ingen lämnas efter; en skola där varje barn och elev får utvecklas efter sin fulla potential. I den skolan får läraren tid att vara lärare, tid att se varje barn, och möjlighet att utvecklas i sin roll som lärare. I vår vision för skolan står trygghet, studiero samt kunskap i fokus. Och större vikt vid fysisk aktivitet

*“Alla barn skall
ha rätt att
nå sin fulla
potential i skolan”*

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Mindre undervisningsgrupper.**
För elever i behov av särskilt stöd skall mindre undervisningsgrupper finnas.
- **Fler anställda ordningslärare/socialpedagoger.**
För att avlasta undervisande lärare, i syfte att öka trygghet och studiero, bör fler ordningslärare och socialpedagoger anställas. Vi vill införa ett socialt stödteam på varje skola.
- **Roligare raster vi vill uppmuntra till mer fysisk aktivitet.**
Det ska på varje skola finnas tex pingisracket, bandyklubbor, bollar i gott skick.
- **Näringsriktig mat.**
Mer lokalproducerat kött till skolmåltiderna, bra för lokala aktörer och bra för barnen.
- **Avhopparverksamhet, gängrelaterade insatser**
Införa ett aktivt samverkansarbete för de som vill lämna gängrelaterad verksamhet, och orgnaiseradbrottslighet. Även upprätta ett tydligt förebyggande arbete gentemot gängrelaterad verksamhet och rekrytering.
- **Upprättande av ansvarskontrakt i skolan.**
Mellan vårdnadshavare, elev och personal bör ansvarskontrakt upprättas med syfte att stödja eleven att nå sina uppsatta mål.
- **Förstärkt socialt stödteam.**
Ett stödsystem som arbetar för samverkan mellan skola, polis, föreningar och vårdnadshavare.
- **Mer organiserad fysisk aktivitet.**
Varje skoldag ska mer fysisk aktivitet genomföras i form av planerade lektioner/aktiviteter och skolgårdar bör utformas så att de uppmuntrar till rörelse.
- **Tidigare upptäckt av barn med särskilda behov.**
Skolor ska ha kompetens att tidigt kunna upptäcka barn i behov av särskilt stöd och ekonomiska medel för att sätta in de stödresurser som krävs i det enskilda fallet.
- **Införande av elevhälsogaranti.**
En elevhälsogaranti som innebär att varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan inom 24 timmar, i grundskola och gymnasiet.
- **Grundskola på alla serviceorter.**
Grundskolor ska finnas på alla serviceorter i vår kommun.

- **Åtgärder mot frånvaro.**
Varje grundskola ska aktivt, och utan dröjsmål, uppmärksamma elever med hög frånvaro och vidta de åtgärder som krävs för att få tillbaka eleverna till skolan.
- **Syskonförtur i grundskolan.**
Utökad syskonförtur i hela grundskolan behövs för att underlätta för familjers vardagsliv och sammanhållning.

GYMNASIESKOLA

KD vill betona vikten av en skola som har höga förväntningar på både elever och personal. En skola som möter varje elevs utmaningar med tro på elevens potential att lyckas efter sin bästa förmåga. Många studier har konstaterat att undervisning ledd av skickliga lärare är det bästa sättet för elever att nå målen.

Vidare bör ett större fokus bör läggas på att gymnasiestudierna kopplas till arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft. I vår vision för skolan står trygghet, studiero och kunskap i fokus

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Fler yrkesgymnasium- och yrkeshögskoleutbildningar.**
För att tillgodose kompetensförsörjning och tillväxt i Skellefteå ska fler yrkesutbildningar etableras och vidareutvecklas.
- **Brett gymnasieutbud efter behov och intressen**
Skapa förutsättning för att kunna anpassa gymnasieutbud efter samhällets behov och elevernas intressen. Fler praktiska ämnen.
- **Åtgärder mot frånvaro.**
Varje gymnasieskola ska aktivt, och utan dröjsmål, uppmärksamma elever som har hög frånvaro och vidta de åtgärder som krävs för att få tillbaka eleverna till skolan.
- **Utveckla KAA**
Utveckla det kommunala aktivitetsansvaret för fler unga i sysselsättning.
- **Återinförande av LIU**
Stimulera idrottsintresserade ungdomar att studera och utöva sin idrott.
Viktig satsning för att ungdomar inte ska behöva flytta för sina gymnasiestudier.
 - **Tillräckliga resurser för läromedel.**
Elever och lärare skall inte hämmas p.g.a avsaknad av läromedel.
 - **Möjlighet för fler gymnasieelever att läsa kursen entreprenörskap.**
Därutöver är det viktigt att stimulera till företagande på gymnasienivå genom ännu större engagemang i UF (Ung Företagsamhet)
 - **Ett nära samarbete mellan skolan och det lokala näringslivet.**
Bättre samarbete för bl.a. fler lärlingsutbildningar.

SOCIALA INSATSER

Medmänsklighet och kärlek är grundläggande värden som inspirerar till solidaritet. Solidaritetsprincipen motiverar oss att ta gemensamt ansvar för alla människor, i synnerhet de utsatta. Den sociala omsorgen ska utgå från människans behov av små, naturliga gemenskaper, främst familjen. Socialpolitiken ska stödja när det brister och stimulera de positiva krafterna i dessa gemenskaper.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Aktivt kommunalt arbete mot missbruk.**
Kommunen ska bedriva ett aktivt arbete för att motverka missbruk och beroendeproblematik vad gäller ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel). Särskilt fokus ska läggas på barn och unga. I högre grad bör föräldrar/familjer involveras i detta.
- **Tillgängliga kvinno- och mansjourer.**
Det ska finnas tillgång till jourer som stöttar kvinnor och män som utsätts för våld i nära relationer. Ska finnas tillgängliga i kommunen.
- **Fler familjehem och stödfamiljer.**
Mer och fler resurser till familjehem och stödfamiljer. Även översyn över ersättningar. Likvärdiga ersättningar över kommungränser. Utökat stöd till familjehem i form av psykolog och krishantering, likvärdigt mot konsulentstödda verksamheter.
- **Minskat beroende av försörjningsstöd.**
Det sociala arbetet ska ha fokus på att förebygga och hjälpa personer att inte hamna i ett beroende av försörjningsstöd. Ex. Via bättre samverkan kommun, arbetsförmedling och försäkringskassa.
- **Mer resurser till Individ och Famileomsorgen (IFO).**
IFO behöver mer resurser för att kunna utföra sitt uppdrag vad gäller omhändertagande av barn till ex. stödfamiljer och familjehem på ett fullgott sätt.
- **Åtgärdsplan mot självmord.**
Skellefteå skall ha en åtgärdsplan för att minska självmord och jobba suicidpreventivt.

Frida Löfroth

Kenneth Vidmark

Per Boström

Julia Fahlgren

Malin Hällsten

ETT TILLGÄNGLIGT SAMHÄLLE FÖR ALLA

De som av olika skäl behöver samhällets stöd ska också erbjudas det. Det gäller barn i otrygga hem, ungdomar som begår brott och lever i utanförskap och vuxna som inte klarar av att vara en del i samhällets gemenskap.

Personer med olika funktionsvariationer ska ha rätt till en välfungerande vardag. Där kommunen stöttar och möjliggör.

Vi vill att det tas krafttag i Skellefteå för att hitta samarbeten och metoder som verkligen fungerar. Kommun, socialtjänst, skola, polis, föräldrar, näringsliv, och civilsamhälle måste arbeta tillsammans.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Upprättande av kommunal helhetsplan.**
Kommunen ska upprätta en plan som tar ett helhetsgrepp tillsammans med skola, socialtjänst, polis, föräldrar och andra berörda aktörer för att snabbt fånga upp barn och unga som riskerar att hamna i utanförskap, missbruk, kriminalitet och annan utsatthet
- **Ökade resurser till socialtjänstens uppsökande verksamhet.**
Fältarbetare inom socialtjänsten ska ges ökade resurser och uppsökande arbete ska ske även mot gruppen 20+.
- **Flexibla bedömningar för färdtjänst.**
Bedömningar av färdtjänst måste ta större hänsyn till människors möjlighet att färdas. Se "hela resan" från dörr till dörr och praktiska förutsättningar.
- **Ledsagare.**
Kommunen skall ge rätt till ledsagare, och kontinuerlig möjlighet att nyttja dessa.
- **Tillgänglighet i den offentliga miljön.**
Kommunen måste bli ännu bättre på att identifiera hinder i den offentliga miljön, och åtgärda hinder där det uppdagas.
- **Kommunen som föredöme i att anställa. Fler i sysselsättning och daglig verksamhet**
Skellefteå kommun ska vara ett föredöme i att anställa personer som av olika skäl står långt ifrån arbetsmarknaden. Daglig verksamhet anpassas mer utifrån individuella förutsättningar.
- **Fler lärlings- och praktikplatser i kommunen.**
Utifrån förmåga och förutsättningar ska praktik, lärlingsplats eller ordinarie arbete kunna provas som alternativ till daglig verksamhet.
- **Större valfrihet.**
Kommunens tjänster inom LSS, daglig verksamhet och assistans ska provas enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) eller Lagen om offentlig upphandling (LOU).

SKELLEFTEÅ

TRYGGHET
KVALITÉT
VALFRIHET

Kenneth Vidmark

Julia Fahlgren

**EN RÖST
FÖR EN VÄRDIG
ÄLDREOMSORG**

ÄLDREOMSORG

Alla medborgare ska kunna åldras med värdighet. Människovärdet beror inte på ålder eller förmågor.

Det innebär att äldreomsorgen ska kunna erbjuda olika former av boenden i kommunal eller privat regi. Möjligheten till inflytande och valfrihet ska finnas även när man blir äldre.

Ensamhet och passivitet är ofta problem för äldre, därför är det viktigt med goda relationer inte bara med anhöriga, utan också med kyrkor och andra ideella krafter i samhället.

En hjärtefråga för Kristdemokraterna är att sjukvården för de äldre har hög kvalitet och ger en värdig vård i livets slutskede.

Kommunen måste erbjuda bra villkor för personal inom äldreomsorgen. Möjlighet till kompetenshöjning och inflytande över arbetsmiljön är faktorer som betyder att personalen stannar och behovet av vikarier minskar.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Kompetent omsorg.**
Kompetens och erfarenhet ska vara avgörande vid tilldelande av arbetsuppgifter i äldreomsorgen.
- **Prioritering av arbetsmiljön.**
Arbetsvillkoren för äldreomsorgens personal behöver förbättras för att göra vårddyrket mer attraktivt. Det innebär fler möjligheter till vidareutbildning, större inflytande över arbetssituationen och möjlighet att påverka schemaläggningen
- **Språkkompetens.**
All personal inom omsorgen som jobbar vårdnära måste kunna kommunicera på god svenska. De bör också ha grundläggande kunskaper om Svensk/Västerländsk Kultur.
- **Regelbunden utomhusvistelse.**
När vädret så tillåter ska äldre erbjudas utomhusvistelse.
- **Valfrihet och privata alternativ.**
I Skellefteå kommun ska privata alternativ uppmuntras inom äldreomsorgen (LOV, lagen om valfrihet).
- **Rätt att välja personal för intimvård**
Brukare ska ha rätt att välja kön på personal vid dusch och intimvård.
- **Begränsat antal hemtjänstpersonal per brukare.**
Ur ett omvårdnadsperspektiv ska målsättningen vara att brukaren får kontinuitet i personalgruppen som utför arbetet. Samma personal kommer vid varje besök.

**“TRYGGHET
KVALITÉT
VALFRIHET!”**

EN RÖST FÖR ETT VÄRDIGT LIV SOM SENIOR

- **Byggande av fler anpassade boenden.**
Behov av fler seniorboenden, trygghetsboenden och särskilda boenden behöver ses över när staden växer och antalet äldre ökar.
Här kan andra driftsformer som t.ex intraprenader uppmuntras.
- **Kvalitetssäkring med konsekvens.**
Kommunens värdighetsgarantier och kvalitetssäkring ska vara tydlig och konkret samt innehålla tydliga redovisningar av vad kommunen förbinder sig till om inte värdighetsgarantin uppfylls.
- **Regelbundna brukarundersökningar och kvalitetsuppföljningar.**
Brukaundersökningar och uppföljningar ska redovisas på exempelvis kommunens hemsida, som ett stöd för den äldre och dennes anhöriga i valet av utförare.
- **Närståendesamtal i grupp.**
Vi vill att varje boende skall kunna inbjudas till öppna närstående samtal i grupp. Det skall även finnas kuratorer tillgängligt i äldreomsorgen för samtalsstöd till boende och anhöriga.
- **Samverkan med Regionen.**
I samverkan med regionen ska arbetsformer utvecklas för att på bästa sätt kunna möta den äldre och ge vård och omvårdnad efter behov.
- **Bättre journalinformation.**
Ansvarig sköterska ska, utifrån regionens journal, få grundlig information om den boendes hälsotillstånd och sjukhistorik
- **Mottagande av utskrivningsklara patienter**
Kommunen ska ta ett tydligare ansvar för utskrivningsklara patienter.
- **Vård i livets slutskede. Inrätta hospiceplatser i Skellefteå.**
Tillsammans med region Västerbotten, ska hospiceplatser inrättas i Skellefteå.
- **Anpassning av verksamheter till varje persons behov.**
De olika verksamheterna ska så långt som möjligt är anpassas för att möta varje persons behov. Hänsyn ska tas till den äldres intressen, språk, livsåskådning och vårdbehov exempelvis genom profileringar och temaboenden.
- **Palliativ och geriatrisk kompetens.**
På alla vårdboenden ska palliativ och geriatrisk kompetens finnas.
- **Träffpunkter för äldre.**
Kommunen ska erbjuda träffpunkter för äldre i samverkan med civilsamhället.
- **Motverka ensamhet, riktat stöd till föreningar.**
Ett särskilt föreningsstöd för föreningar som avser bedriva verksamhet eller riktade aktiviteter i syfte att motverka ensamhet för äldre.

**REDO ATT
GÖRA SKELLEFTEÅ
BÄTTRE FÖR
ÄLDRE**

TRYGGHET OCH SÄKERHET

Skellefteå kommun ska vara en trygg kommun för medborgarna. Brottslighet och skadegörelse ska bekämpas. Det ska inte finnas områden där utanförskap och kriminalitet tillåts ta över.

Narkotika är inkörsporten till kriminalitet, det ska inte få breda ut sig. Civilsamhället, föreningar och andra aktörer jobbar tillsammans för att stärka de goda krafterna.

Det är viktigt med snabb reaktion på begångna brott och en ökad upptäcktsrisk för förövarna är viktig.

Trygghet skapas genom ansvar, samverkan och ett starkt förebyggande arbete där barn och unga alltid sätts först.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Kommunal krisberedskap.**
Kommunen ska ha en krisberedskap vid större kriser gällande förnödenheter, drivmedel och vatten.
- **Ökad kraft i det brottsförebyggande arbetet.**
Kraften i det brottsförebyggande arbetet ska ökas genom samverkan med civilsamhället. Genomföra regelbundna trygghetsvandringar för att identifiera och åtgärda otrygga platser och områden.
- **Prioriterad samverkan mellan skola och polis.**
Samverkan mellan skolan och polisen ska prioriteras där fokus läggs på relationsbyggande.
- **Aktiv och riktad bekämpning av gängkriminalitet.**
Införa ett aktivt samverkansarbete gentemot gängrelaterad verksamhet, och organiserad brottslighet. Även upprätta en avhopparverksamhet. Som stöd för de som vill lämna gängrelaterad- och kriminell verksamhet.
- **Fler trygghetskameror.**
Trygghetskameror ska sättas upp på fler ställen, dels för att förebygga kriminalitet, men också för att säkra bevis i händelse av brott.
- **Ökat trygghetsperspektiv.**
Trygghetsperspektivet ska vara en integrerad del i stadsbyggnadsarbetet. exempelvis via belysning, säkra passager m.m
- **Utökade befogenheter för väktare.**
Ge väktare större befogenheter att ingripa vid brott.

INTEGRATION OCH SAMHÄLLSGEMENSKAP

Delaktighet, tillit och ansvarstagande är avgörande för en god samhällsgemenskap. Segregation och misslyckad integration bryts genom språkkunskaper och egen försörjning. Kommunen måste från dag ett arbeta för att de nyanlända blir en del i samhällsgemenskapen. Försörjningsstödet ska inte vara en livslång försörjning, utan målet ska vara att snabbt komma i arbete. Där kan externa aktörer spela en viktig

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Utökat samarbete med näringslivet.**
Ett arbete eller praktikplats är en viktig inkörsport och förutsättning för hållbar integration. Samarbetet med näringslivet måste utökas för att möjliggöra detta.
- **SFI-undervisning i kombination med praktik.**
Språkundervisning på arbetsplatser med svensktalande ska eftersträvas. Kommunen skall även arbeta för att praktikplatser för nyanlända ska tillhandahållas i samverkan mellan arbetsförmedling, kommun och näringsliv.
- **Grundläggande krav för att få försörjningsstöd.**
Planer för genomgången samhällsorientering och grundläggande kurs i SFI för nyanlända ska vara en förutsättning för att få försörjningsstöd. Försörjningsstöd ska alltid kombineras med aktivitetskrav.
- **Civilsamverkansråd för integration.**
Samverkansråd bör inrättas för att öka samarbetet och förståelsen för varandra samt för den samhällsordning som gäller i Sverige.
- **Civilsamhällets roll. Samverkan mellan föreningar och kommun.**
Exempelvis ska idrottsföreningar, studieförbund, scouterna, kyrkor, samfund och andra organisationer, ha en betydande roll i integration. Kommunen skall vara stöttande för samverkan, och jobba aktivt för att lotsa till aktiviteterz .

#5. Petter Ershag
2e vice ordförande,
Fritidsnämnen

KULTUR OCH FRITID

Invånarna i Skellefteå kommun ska inte bara vilja bo här, de ska också vilja leva här. Viktiga faktorer är föreningslivet – det som vi kallar för civilsamhället och kultur – en betydelsefull faktor för tillväxt och utveckling. En levande kulturmiljö skapar en attraktiv kommun. Genom kultur och fritid motverkas också ensamheten i alla åldrar och samhällsgemenskapen främjas.

Föreningslivet inrymmer många eldsjälar som genom att ge av sin tid skapar förutsättningar för andra att utvecklas. Det värderar vi högt och vill gynna.

Även ur folkhälsoperspektiv ser vi vikten av att alla

– oavsett ålder, kön och härkomst – ska få en meningsfull fritid.

Skellefteå ska vara en trygg kommun och vårt mål är att föreningarna ska fånga upp våra ungdomar för att minska risken att de rekryteras till kriminella och andra olämpliga miljöer..

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Spontan-idrott**

Det är viktigt att kommunen ger tillgång till och bevarar platser för spontanidrottande, så som t.ex innebandyplaner, tennisplaner, gräsytor och hockeyrinkar.

Vi vill även synliggöra möjligheterna och tillvägagångssätten för alla invånare att hyra idrottshallar. Idrott behöver inte vara tävlingsinriktad för att vara meningsfull.

- **Samlingsplats för ungdomar**

Fler alternativa samlingsplatser. Ungdomar som vuxit ifrån fritidsgårdar behöver också någon lämplig plats att ses och umgås.

- **Mötesplats och fritidsgård för motor- och fordonsintresserade ungdomar**

Platser där intresset för fordon, bilar, A-traktorer och motorer kan ges utrymme under ordnade former som naturlig träffpunkt.

Genom att erbjuda exempelvis parkering, belysning, sittplatser och möjlighet till enklare aktiviteter kan vi minska störningar på andra platser samtidigt som fler unga får en naturlig gemenskap och meningsfull fritid.

- **Mångfald i kultur- och fritidspolitik.**

Politiken ska kännetecknas av mångfald och tillgänglighet för alla.

Kommunens bidrag ska uppmuntra, bevara och stötta föreningslivet, även i ytterområden och på landsbygden.

- **Civilsamhällets roll.**

Exempelvis ska idrottsföreningar, studieförbund, scouterna, kyrkor, samfund och andra organisationer, ha en betydande roll i att bedriva kultur- och fritidsverksamhet.

- **Kultur i livets alla skeden.**

Utöver det befintliga utbudet vill vi kunna erbjuda kultur – anpassad för målgruppen – på äldreboenden och sjukhus, i samverkan med kulturinstitutioner och civilsamhälle.

- **Bättre badhus i kommunen.**

Vi vill satsa mer resurser på badhusen i orterna utanför stadskärnan. Badhus är en naturlig samlingspunkt i serviceorter. Vi vill satsa på badhusen för att ge god samhällsservice och för att stärka serviceorternas attraktionskraft.

SÅ BYGGER VI EN ATTRAKTIV KOMMUN

Ett samhällsbyggande utifrån en kristdemokratisk värdegrund innebär att planera för trygga och vackra miljöer där invånarna själva tar aktiv del i beslutsprocessen och känner sig delaktiga i skapandet av sina närmiljöer.

Bostadsområden ska planeras utifrån människors olika behov och byar och samhällen utanför stadskärnan ska utvecklas. Därtill skall Skellefteå kommun vara en attraktiv arbetsgivare där personalen trivs och har inflytande över verksamheten

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Prioriterad kärnverksamhet.**
Kommunen ska prioritera kärnverksamhet och välfärd, verka för en sund ekonomi som sätter medborgarnas vardag i första hand.
- **Bättre jobbpendling.**
Jobbpendling i vår kommun är lika viktigt från centralorten till samhällen utanför som i motsatt riktning. Vi måste värna om att det är praktiskt möjligt och anpassa kollektivtrafik för pendling i båda riktningar.
- **Förbättra parkeringsmöjligheter.**
införa p-skiva med gratis parkering i två timmar.
- **Kommunen som attraktiv arbetsgivare.**
Kommunen måste fokusera på sin kompetensförsörjning genom att vara en attraktiv arbetsgivare som lyssnar på personalen och behandlar den så att man finner kommunen långsiktigt hållbar och utvecklande som arbetsplats. Slopa delade turer, höj lönen för erfaren personal, högre bemanning i omsorgsyrken och tydligare karriärvägar.
Införa flexibla parkeringsmöjligheter för personal inom Skellefteå kommun.
- **Effektivare hantering och mer tomtmark i hela kommunen.**
Kommunen ska aktivt verka för fler tomter och effektivare hantering införbostadsbyggande, även utanför centralorten. T.ex. genom framtagning och försäljning av tomtmark för alla bostadstyper, flerfamiljshus, villor hyres- och bostadsrätter i hela kommunen.
- **Framsynt planarbete i kommunen.**
Förskolor, skolor, äldreboenden och LSS-bostäder ska finnas med tidigt i planarbetet. Undvika bebyggelse på befintlig jordbruksmark. Goda förutsättningar för säker gång- och cykeltrafik med särskilt fokus på barnperspektivet.
Kollektivtrafik ska prioriteras när samhällen och byar utanför stadskärnan utvecklas.
- **Prioritera lekparker och grönytor.**
Lekparker och grönytor ska planeras så att de är en naturlig del av alla bostadsområden. Planera för långsiktigt underhåll i syfte att behålla befintliga lekparker.
- **Värna och stärka föreningslivet**
Möjliggöra ett varierat idrottande i alla delar av kommunen.

K
D

För
HELA
Skellefteå

EN RÖST

FÖR ETT

SKELLEFTEÅ

GENOM HELA LIVET

LANDSBYGDSUTVECKLING - HELA SKELLEFTEÅ SKALL LEVA

Alla människor ska, oavsett bostadsort, kunna få del av samhällets grundläggande sociala rättigheter och ges rimliga förutsättningar att försörja sig och utveckla sin bygd. Klyftan mellan stad och land växer. Skillnaderna i livsstil, värderingsmönster och materiella intressen mellan stadsbor och landsbygdsbor skaver alltmer eftersom skillnaderna i livsvillkor mellan stad och land ökar

Nu behövs en ändrad politisk kurs så att landsbygdens perspektiv får större genomslag i politiken. Skellefteå kommun är geografiskt stor och landsbygdsbornas konkreta behov av en fungerande vardag måste erkännas fullt ut.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

**TRO PÅ ATT UTVECKLA
HELA SKELLEFTEÅ**

- **Bättre vägar.**
Satsa på vägarna! Kommunen måste planera för att långsiktigt minska underhållsskulden på samtliga kommunala vägar. Upprätta en plan för underhåll och åtgärder för det eftersatta vägnätet med riktade åtgärder utanför stadskärnan
- **Skolor på landsbygd.**
För- och Grundskolor ska finnas på alla serviceorter i vår kommun.
Värna om mindre förskolor.
- **Det ska lysa där folk bor.**
Generösare policy vad gäller belysning, framförallt utanför stadskärnan.
Invånarna skall ha större inflytande över belysning.
- **Busstrafiken - det ska gå att lita på att bussen går**
Vi vill öka turtätheten till orter utanför stadskärnan.
Oavsett sommar eller vinter, måste det gå att lita på busstrafiken.
- **Bostadsbyggande även i mindre samhällen.**
Vi vill möjliggöra fler villatomter i hela kommunen och göra det enklare att bygga på landsbygden.
Samtidigt bör vissa planerade lägenhetsområden omprövas till villatomter, exempelvis Backen söder om Sunnanå. Vår linje är tydlig: bygg det människor efterfrågar.
- **Stöd till verksamheter på landsbygd.**
Ökat stöd till samlingslokaler och till folkbildningens utveckling på landsbygden ska säkerställas.
- **Stärkt polisiär förankring.**
Polisens förankring utanför centralorterna ska stärkas. Vidare kan grannsamverkansgrupper utvecklas i glest befolkade områden med vissa befogenheter som de saknar idag.
- **Värna kommunalt veto mot vindkraftsetableringar.**
Det kommunala vetot vid ansökan om etablerandet av vindkraftsparker ska värnas.
- **Erbjuda HLR-utbildning till boende utanför tätorter.**
I samarbete med lokala föreningar och ¹⁷verksamheter erbjuda HLR-utbildning till boende utanför tätorter.

MILJÖ OCH KLIMAT

Förvaltarskapstanken är bärande del i den kristdemokratiska ideologin. Det innebär att vi ska agera med en långsiktig helhetssyn med respekt för vår samtida omgivning och kommande generationer. Det gäller såväl egna personliga tillgångar som miljö och naturresurser. Vi ska agera så att vi med stolthet kan överlämna frukterna av vårt arbete till nästa generation.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Mest klimatnytta för pengarna.**
I alla investeringar skall det strävas efter mesta möjliga klimat- och miljönytta för pengarna. Vilket innebär att prioritera investeringar där det ger mest nytta. På ett ansvarsfullt sätt.
- **En levande natur**
Att ta vara på naturresurser samtidigt som vi måste ta hänsyn till naturen och det biologiska förutsättningar. I vår kommun har vi tillgångar som skog, mineraler och vattenkraft, det är vi stolta över och de bidrar till vårt samhälle.
Samtidigt måste vi lämna efter oss en levande natur och miljö med mångfald.
- **Ökad andel närproducerad mat.**
Kommunen ska arbeta för en ökad andel närproducerade livsmedel i måltidsverksamheten inom förskola, skola och äldreomsorg alt. på sjukhusens vårdavdelningar.
- **Fler och mindre leverantörer av livsmedel.**
Upphandling av närodlade livsmedel ska främjas ytterligare genom mindre omfattande upphandlingar för att fler och mindre leverantörer ska kunna medverka.
- **Främjande av god närmiljö.**
Kommunen ska planera för en hälsofrämjande närmiljö som innebär närhet till grönområden.
- **Mer träd i innerstan.**
För att skapa naturliga korridorer för djurlivet och för att vi ska må bättre ska planeras för mer träd i centralorten. Lövträd ska värnas som viktig föda för pollinerande insekter.
- **Friskare fiskbestånd.**
Kommunen ska verka för ett friskt fiskebestånd i strömmande vatten och sjöar med vandringsmöjlighet för fisken vid dammar och lekplatser.
- **Upprustning av grill- och uteplatser.**
Rusta upp befintliga grillplatser och vindsydd. Även vid fiskeplatser för att gynna ekoturismen.

**FÖRNUFTIG
JORDNÄRA
POLITIK**

KOMMUNENS EKONOMI

En förutsättning för en fortsatt stark utveckling i kommunen är en god kommunal ekonomi. Kommunens verksamheter måste ständigt utvecklas och utvärderas så att bästa möjliga service kan erbjudas kommuninvånarna. Kärnverksamhet och välfärd istället för vidlyftiga prestigeprojekt. Förutsättningar för ett väl fungerande näringsliv och därigenom fler arbetstillfällen måste stärkas. Det är viktigt att kommunen både gör rätt saker och saker rätt.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Sund ekonomi.**
Kommunen ska drivas med hög effektivitet och ett gott förvalterskap där kärnverksamheterna prioriteras. Kommunen ska inte ägna sig åt icke nödvändiga sidoverksamheter. Kommunen skall inte ägna sig åt osund konkurrens.
- **Prioritering av investeringar i kärnverksamheten.**
Investeringar ska tydligt prövas och lämpligheten ska bedömas i varje enskilt fall. Investeringar utanför kommunens kärnverksamhet ska inte belasta skattekollektivet.
- **Ansvarsfulla rekryteringar**
Rekryteringar som sker ska vara kopplade till kommunens kärnverksamheter. Extravaganta arbetsbeskrivningar ska undvikas. "Ex. Välj din egen titel och sätt din egen lön"
- **Bättre lönepolicy i kommunen.**
Omotiverade löneskillnader mellan olika grupper av anställda ska utjämnas i samband med lönerevisioner. Särskilt uppmärksamhet bör ges åt könsrelaterade skillnader. Kommunen ska erbjuda goda anställningsvillkor men ska inte vara lönedrivande.
- **Bättre ekonomistyrning och -uppföljning.**
Sambandet mellan resurser, resultat och effekter i verksamheterna ska återkommande utvärderas. På de områden där kommunen har höga kostnader utan påvisbara positiva effekter ska en djupare analys genomföras.
- **Bättre upphandling i kommunen.**
Upphandlingsenhetens skall stärkas och underlätta för mindre företag att delta i anbudsprocesser. Upphandlingar skall i större utsträckning utformas så att även mindre företag kan vara med och lämna anbud. Fler DIS-upphandlingar.
Dialogen mellan upphandlingsenheten och lokala företag skall stärkas.

*“Kommunens viktigaste uppdrag
är kärnverksamheten!*

Vi måste minska slöseriet och prestigeprojekten”

- **Servicegarantier för kommunens tjänster.**

Tydliga kommunala servicegarantier för kommunens tjänster ska utfärdas, med tydlig beskrivning av vilka effekter det blir för kommunen om garantin inte uppfylls. Om inte kommunen håller det man lovar måste det innebära en konsekvens.

- **Bättre resursfördelning inom kommunen.**

Rättvis fördelning av resurser. Skellefteå kommun har en sned fördelning av resurser mellan olika nämnder i förhållande till vad det borde vara enligt SKR. Vi vill utreda vad det beror på och hur vi långsiktigt utjämnar skillnaderna.

*“Förnuftig,
ansvarsfull
hantering av
skattemedel.*

För det gemensamma bästa”

K
D

PRIORITERAR

KÄRNVERKSAMHET

JOBB OCH NÄRINGSLIV

Möjligheterna för politiker att skapa jobb är högst begränsade, däremot kan vi bidra till att det blir lättare att driva företag. En kommun med välmående och framgångsrika företag har lägre arbetslöshet, högre tillväxt och bättre förutsättningar att finansiera välfärden.

Den politiska ledningen har ett övergripande ansvar att förbättra attityderna till företagande och skapa en förståelse för företagens situation och behov. Vi är även beroende av ett välfungerande och flexibelt utbildningssystem där människor i olika faser av livet kan utveckla sin kompetens.

KRISTDEMOKRATERNA VERKAR FÖR:

- **Öka andelen företagare**
Upprätta en handlingsplan och en tydligt målsättning för att öka andelen företagare i Skellefteå kommun med tio procent.
Ett stärkt näringsliv med fler företag är grunden för ett växande samhälle och en stark välfärd.
- **Näringslivsråd.**
Bättre dialog med näringslivet. Upprätta ett näringslivsråd för aktiv hantering av frågor gemensamt med näringslivet. Och säkerställa att näringslivet får önskvärd och viktig information kopplat till särskilda branscher.
- **Tydligare service till företagen.**
Kommunens service till företagen ska tydliggöras genom att det införs servicegarantier, med tydliga besked om vilka effekter det blir för kommunen om garantin inte uppfylls.
- **Mångfald i leverans av välfärdstjänster.**
Välfärdstjänster ska kunna levereras av en mångfald av utförare, bland annat genom att använda Lagen om valfrihetssystem, LOV, utmaningsrätt och Lagen om offentlig upphandling, LOU.
- **Utmaningsrätt och Lagen om valfrihetssystem (LOV).**
Utmaningsrätt och LOV ska tillämpas för att öka mångfalden av utförare inom olika kommunala verksamheter.
- **Mer yrkesutbildning i dialog med näringslivet.**
Fler yrkesutbildningar och underlättande av kompetensförsörjning genom aktiv dialog och samarbete mellan kommun och näringsliv gällande vad näringslivet har för behov inom specifika yrkesgrupper.
- **Samordningsförbund.**
Kommunen ska ta initiativ för samverkan mellan olika aktörer som kommun, arbetsförmedlare och försäkringskassa för att människor ska kunna gå från arbetslöshet till studier eller arbete. Så kallade samordningsförbund är ett exempel på detta.
- **Internationella utbildningar och campus.**
Uppmuntra etableringar av internationella utbildningar. Även se över möjligheten att locka hit ett helt internationellt campus.

- **Förenklad offentlig upphandling.**
För att möjliggöra att även mindre företag kan lämna anbud på kommunens upphandlingar. Genom mindre detaljstyrda upphandlingar och förenklade förfrågningsunderlag. Företagen skall ges möjlighet till stöttning vid frågor kring upphandlingsförfaranden.
- **Högre kvalitet i upphandlingar.**
Det ska ställas krav på kvalitet i upphandlingarna och det ska gå att följa upp vilken kvalitet som levereras.
- **Kommunen som attraktiv arbetsgivare.**
Kommunen måste fokusera på sin kompetensförsörjning genom att vara en attraktiv arbetsgivare som lyssnar på personalen och behandlar personal så att man finner kommunen långsiktigt hållbar och utvecklande som arbetsplats. Slopa delade turer, höj lönen för erfaren personal, högre bemanning i omsorgsyрken och tydligare karriärvägar.
Vi vill även införa flexiblare parkeringsmöjligheter för personal inom Skellefteå kommun.
- **Kommunal policy mot osund konkurrens.**
Det ska tas fram en policy mot osund konkurrens från kommunalt driven verksamhet. Färre kommunala verksamheter. Campingverksamhet, skolstäd, fotvård och bilverkstäder ska inte drivas i kommunal regi.

“Ett stärkt näringsliv med fler företag är grunden för ett växande samhälle och en stark välfärd”

– Per Boström

EN RÖST FÖR MER SUNT FÖRNUFT I POLITIKEN

VAL TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE

KRISTDEMOKRATERNA

Du kan personrösta genom att sätta ett kryss för den kandidat du helst vill ska bli vald. Du kan inte personrösta på fler än en eller någon annan kandidat än dem som står nedan.

☐	1. Per Boström	44år	Företagare & gruppleddare	Ursviken
☐	2. Emma Mattsson	29år	Administratör	Byske
☐	3. Andreas Boman	48år	Civilekonom	Sunnanå
☐	4. Frida Löfroth	44år	Speciallärare	Ursviken
☐	5. Petter Ershag	49år	Teknikkonsult	Drängsmark
☐	6. Julia Fahlgren	48år	Skribent	Ragvaldsträsk
☐	7. Jesper Mattsson	30år	Produktionschef	Byske
☐	8. Malin Hällsten	29år	Studerande Bergingenjör	Jörn
☐	9. Jens Pihlblad	38år	Bostadspolitisk expert	Sjungande Dalen
☐	10. Anders Hettinger	70år	Affärsrådgivare	Skellefteå C
☐	11. Kenneth Vidmark	62år	Företagare	Skellefteå C
☐	12. Maria Lundqvist	55år	Account Manager	Brännan
☐	13. Olav Eriksson	74år	Pensionär	Ersmark
☐	14. Daniel Boström	48år	marknadskonsult	Skellefteå C
☐	15. Stefan Rönnlund	50år	VD	Sunnanå
☐	16. Michael Dahlberg	59år	Företagare	Drängsmark
☐	17. Lena Sandberg	80år	Pensionär	Gärdsmark
☐	18. Elias Rekonius	30år	Säljare	Byske
☐	19. Kalle Lilja	65år	Sjuksköterska	Skellefteå
☐	20. Åsa Vidmark	62år	Församlingspedagog	Skellefteå C
☐	21. August Hällsten	29år	Drifttekniker	Jörn
☐	22. Jessica Gustafsson	39år	Undersköterska	Jörn
☐	23. Janeric Ershag	75år	Snickare/Pensionär	Ålund
☐	24. Gunilla Boman	72år	Lärare	Sunnanå
☐	25. Magnus Nilsson	47år	Lantbrukare	Hökmark

Skellefteå

EN RÖST FÖR ATT UTVECKLA

HELA

SKELLEFTEÅ

KD SKELLEFTEÅ
HEMSIDA

EN RÖST FÖR ETT SKELLEFTEÅ GENOM HELA LIVET

